

Vraag: Wie is aanspreekbaar voor interbestuurlijke toezichthouders, een college van B&W van een gemeente (of DB waterschap) of een dagelijks bestuur van een gemeenschappelijke regeling dat de taak voor een gemeente of waterschap uitvoert?

Antwoord

Of een gemeenschappelijke regeling taken uitvoert in mandaat of dat de taken aan de gemeenschappelijke regeling zijn overgedragen, verschilt per gemeenschappelijke regeling. Het is zelfs mogelijk dat binnen één regeling deelnemers taken mandateren en dat andere deelnemers taken hebben overgedragen. Uit de tekst van de gemeenschappelijke regeling moet blijken of er sprake is van overdracht of van mandaat.

Toelichting

Op grond van de Wet gemeenschappelijke regelingen (hierna: WGR) kunnen er vier typen van gemeenschappelijke regeling worden onderscheiden:

1. de regeling zonder meer;
2. de centrumregeling;
3. het gemeenschappelijk orgaan;
4. het gemeenschappelijk openbaar lichaam.

Ad 1.

Aan een “regeling zonder meer” kunnen geen taken worden overgedragen of gemandateerd.

Ad 2.

Bij een centrumregeling wordt een gemeente aangewezen die bevoegdheden namens andere gemeenten in mandaat uitvoert.

Ad 3.

Aan een gemeenschappelijk orgaan kunnen bevoegdheden worden overgedragen. Dit is het uitgangspunt van de WGR. Op grond van de Algemene wet Bestuursrecht kunnen er ook bevoegdheden gemandateerd worden aan een gemeenschappelijk orgaan

Uit de tekst van de gemeenschappelijke regeling blijkt welke om welke bevoegdheden het gaat. De WGR gaat er vanuit dat de bevoegdheden zijn overgedragen, wanneer er sprake is van mandaat zal dit blijken uit de tekst van de regeling of uit separate mandaatbesluiten. Het gemeenschappelijk orgaan heeft alleen een algemeen bestuur.

Ad 4.

Net als aan een gemeenschappelijk orgaan kunnen aan een gemeenschappelijk openbaar lichaam bevoegdheden zowel gemandateerd als overgedragen worden. Ook in dit geval blijkt uit de regeling of uit separate mandaatbesluiten of er sprake is van mandaat of overdracht. Het bestuur van het gemeenschappelijk openbaar lichaam heeft zowel een algemeen als een dagelijks bestuur.

Onderscheid delegatie-overdracht.

In de WGR (artikel 10) wordt de term “overdracht van bevoegdheden” gebruikt. Hiermee heeft de wetgever aangegeven dat dit anders is dan de term “delegatie” die in de Algemene wet bestuursrecht wordt gebruikt. Delegatie heeft betrekking op de

Juridisch advies

bevoegdheid tot het nemen van besluiten. Overdacht kan ook andere bevoegdheden betreffen, bijvoorbeeld adviseren of overleggen. (MvT, [Kamerstukken II 1996/97, 25 280, nr. 3](#), p. 76).

Delegatie is overigens, in beginsel, alleen toegestaan indien daar bij wettelijk voorschrift in is voorzien. De gemeentewet en de provinciewet maken delegatie (van raad naar b en w/ van PS naar GS) mogelijk. Buiten de eigen gemeente/provincie kunnen er geen taken gedelegeerd worden, tenzij er een wettelijk voorschrift daar een mogelijkheid voor geeft. De WGR biedt die mogelijkheid niet.

In het algemeen kan dus gesteld worden dat *delegatie* van een gemeente aan een GR niet mogelijk is. In de praktijk zal de bevoegdheid zijn *overdragen* (de term die de WGR gebruikt)

Gevolg overdracht

Wanneer een deelnemer een bevoegdheid heeft overgedragen, dan is de deelnemer de bevoegdheid kwijt. De deelnemer kan de bevoegdheid niet meer zelf uitoefenen. Artikel 33 van de WGR bepaalt dat het toezicht op de uitoefening van bevoegdheden door organen van een gemeente van overeenkomstige toepassing is op de uitoefening van bevoegdheden door organen van een gemeenschappelijke regeling.

In het geval bevoegdheden zijn overgedragen aan een gemeenschappelijke regeling is het bestuur het aanspreekpunt voor de provincie als toezichthouder.

Gevolg mandaat

Indien de bevoegdheden aan de gemeenschappelijke regeling zijn gemandateerd blijft de mandaat verlenende gemeente verantwoordelijk voor de uitoefening van de bevoegdheid. De gemeente blijft dan ook het aanspreekpunt voor de provincie.

Voorbeeld: Veiligheidsregio's

De veiligheidsregio's zijn geen standaard gemeenschappelijke regeling omdat de grondslag voor de regeling de Wet op de veiligheidsregio is.

De Wet op de veiligheidsregio schrijft voor dat de bevoegdheden worden overgedragen.

In het geval van de veiligheidsregio is het bestuur van de veiligheidsregio het aanspreekpunt van de provincie.